

5. HÁZI FELADAT

1. A $0 \rightarrow M' \xrightarrow{f} M \xrightarrow{g} M'' \rightarrow 0$ sorozat pontosan akkor egzakt, ha f injektív, g szürjektív, és g egy $\bar{g} : \text{Coker } f \stackrel{\text{def}}{=} M/\text{im } f \rightarrow M''$ izomorfizmust indukál.

2. * (i) Legyen $M' \xrightarrow{u} M \xrightarrow{v} M'' \rightarrow 0$ R -modulusok egy sorozata. Mutassuk meg, hogy ez pontosan akkor egzakt, ha minden N R -modulusra

$$0 \rightarrow \text{Hom}(M'', N) \xrightarrow{\bar{v}} \text{Hom}(M, N) \xrightarrow{\bar{u}} \text{Hom}(M', N)$$

egzakt.

* (ii) Igazoljuk, hogy R -modulusok egy $0 \rightarrow N' \xrightarrow{u} N \xrightarrow{v} N''$ sorozata pontosan akkor egzakt, ha minden M R -modulusra

$$0 \rightarrow \text{Hom}(M, N') \xrightarrow{\bar{u}} \text{Hom}(M, N) \xrightarrow{\bar{v}} \text{Hom}(M, N'')$$

egzakt.

DEFINÍCIÓ. Legyen \mathcal{C} R -modulusok egy osztálya, $\lambda : \mathcal{C} \rightarrow \mathbb{Z}$ egy függvény. Azt mondjuk, hogy λ *additív*, ha minden olyan $0 \rightarrow M' \rightarrow M \rightarrow M'' \rightarrow 0$ rövid egzakt sorozatra, amelynek mindhárom tagja \mathcal{C} -beli,

$$\lambda(M') - \lambda(M) + \lambda(M'') .$$

3. (i) Ellenőrizzük, hogy ha $R = k$ test, \mathcal{C} a véges-dimenziós k -vektorterekből áll, akkor $V \mapsto \dim_k V$ additív függvénye \mathcal{C} -n.

(ii) Legyen $0 \rightarrow M_0 \rightarrow M_1 \rightarrow \dots \rightarrow M_n \rightarrow 0$ R -modulusok egzakt sorozata, úgy, hogy a sorozat minden tagja, továbbá a szereplő összes homomorfizmus magja is \mathcal{C} -beli. Igazoljuk, hogy ha λ additív függvény \mathcal{C} -n, akkor

$$\sum_{i=1}^n (-1)^i \lambda(M_i) = 0 .$$

4. (i) Ha $0 \rightarrow M' \rightarrow M \rightarrow M'' \rightarrow 0$ R -modulusok rövid egzakt sorozata, amelyben M' és M'' végesen generált R felett, akkor M is.

(ii) Legyenek M_1, M_2 egy adott M R -modulus részmodulusai. Igazoljuk, hogy ha $M_1 \cap M_2$ és $M_1 + M_2$ végesen generált R -modulusok, akkor M_1 és M_2 is.

5. * (i) Legyen R egy lokális gyűrű. Bizonyítsuk be, hogy tetszőleges m, n természetes számokra $R^m \simeq R^n$ mint R -modulusok pontosan akkor teljesül, ha $m = n$.

* (ii) Igazoljuk az előbbi állítást arra az esetre, ha R tetszőleges kommutatív gyűrű.

** (iii) Igaz marad-e az (i) rész állítása abban az esetben, ha R nem feltétlenül kommutatív gyűrű?

(iv) Mutassuk meg, hogy ha $\phi : R^m \rightarrow R^n$ szürjektív, akkor $m \geq n$.

(v) Előfordulhat-e, hogy $\phi : R^m \rightarrow R^n$ injektív, de $m > n$?

6. Mutassuk meg, hogy ha $I \subseteq R$ egy végesen generált idempotens ideál (azaz $I^2 = I$), akkor I generálható egyetlen idempotens elemmel.

7. * (Cayley–Hamilton-tétel) Legyen R tetszőleges gyűrű, M végesen generált szabad R -modulus. Igazoljuk, hogy minden $\phi \in \text{End}_R(M)$ endomorfizmus kielégíti a karakterisztikus polinomját.

8. ** Legyen $X = \text{Spec } R$, $f \in R$, $D_f \subseteq \text{Spec } R$ az f által meghatározott nyílt halmaz. Mutassuk meg, hogy

$$\mathcal{O}_X(D_f) \simeq R_f .$$

9. Legyen $0 \rightarrow M' \xrightarrow{f} M \xrightarrow{g} M'' \rightarrow 0$ egy rövid egzakt sorozat. Igazoljuk, hogy az alábbiak ekvivalensek:

(i) Létezik egy $M' \rightarrow M' \oplus M''$ izomorfizmus, amelyre nézve $f(m) = (m, 0)$ és $g(m', m'') = m''$.

(ii) Létezik egy olyan $s : M'' \rightarrow M$ homomorfizmus, amelyre $g \circ s = \text{Id}_{M''}$.

(iii) Létezik egy olyan $r : M \rightarrow M'$ homomorfizmus, amelyre $r \circ f = \text{Id}_{M'}$.

Ha a fenti feltételek teljesülnek, akkor a fenti rövid egzakt sorozatot *felhasadó egzakt sorozatnak* hívjuk.

Bizonyítsuk be, hogy ha $R = k$ test, akkor minden rövid egzakt sorozat felhasadó.